

Resultater fra nasjonale prøver for ungdomstrinnet 2024

Klar nedgang i regneferdighetene

Åttendeklassingenes prestasjoner i regning går ned for andre året på rad. Antallet elever på laveste mestringsnivå har økt med 3 100 siden trendmålingen startet på ny i 2022.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 13.11.2024

[Flere tall om nasjonale prøver 8. og 9. trinn](#)

Hovedfunn

- Årets elevkull presterer svakere enn fjorårets kull i regning. Elevenes prestasjoner i engelsk og lesing endrer seg lite fra i fjor.
- Guttene presterer litt bedre enn jentene i regning, mens i lesing er det motsatt. I engelsk presterer guttene og jentene mer jevnt.
- 94 prosent av elevene på 8. trinn deltok på prøvene høsten 2024.

Hva er nasjonale prøver?

Formålet med nasjonale prøver er å gi skolen kunnskap om elevenes ferdigheter i lesing, regning og

engelsk. Informasjonen fra prøvene skal danne grunnlag for undervisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivåer i skolesystemet. Det er fem mestringsnivåer på 8. trinn.

[Les mer i Rammeverk for nasjonale prøver](#)

Elevene presterer svakere i regning enn i fjor

Slik som i fjor, ser vi også i år en nedgang i elevenes prestasjoner i regning. Årets elevkull på 8. trinn presterer dermed to skalapoeng svakere enn 2022-kullet i regning. I lesing presterer elevene likt med fjorårets kull, noe som er litt over ett skalapoeng svakere enn i 2022. I engelsk er det en liten, men positiv endring, både i fjor og i år. Årets elevkull presterer et halvt skalapoeng bedre i engelsk enn 2022-kullet.

Den negative utviklingen i elevenes regneprestasjoner de siste to årene er relevant å se i sammenheng med [resultatene fra PISA-undersøkelsen i 2022](#). Resultatene viser at norske 15-åringer presterer dårligere i både lesing og regning sammenlignet med 2018.

Fra 2022 startet målingen av utvikling over tid på nytt. Den nye metoden for trendmåling innebærer større endringer mellom år enn tidligere.

Fordelingen av elever på mestringsnivå viser at det i år er litt færre flere elever som presterer på laveste mestringsnivå (mestringsnivå 1) i lesing enn i fjor. Samtidig er det også litt færre elever som presterer på høyeste mestringsnivå (mestringsnivå 5).

Den største endringen de siste to årene i regning er at det er flere elever som presterer på det laveste mestringsnivået (mestringsnivå 1). Samlet sett har andelen elever på laveste mestringsnivå økt med 5 prosentpoeng siden 2022. Gitt 60 000 elever, tilsvarer økningen om lag 3 100 flere elever på laveste mestringsnivå.

I engelsk skjer det relativt små endringer i fordelingen av elever på de fem mestringsnivåene sammenlignet med i fjor. Andelen elever som presterer på de to laveste mestringsnivåene er 2 prosentpoeng lavere enn i 2022.

Guttene presterer best i regning, og jentene i lesing

Jentene presterer i snitt i 1,6 skalapoeng mer enn guttene i lesing i 2024, mens guttene presterer i snitt 2,3 skalapoeng mer enn jentene i regning. I engelsk presterer guttene og jentene relativt likt.

Sammenlignet med 2022-kullet presterer både gutter og jenter to skalapoeng lavere i regning, og i overkant av ett skalapoeng lavere i lesing. I engelsk presterer årets kull et halvt skalapoeng mer enn 2022-kullet.

Fordelingen av elever på mestringsnivå viser at det er flere gutter enn jenter som presterer på de to laveste mestringsnivåene i lesing (nivå 1 og 2). I fjor økte andelen på laveste mestringsnivåene betydelig mer for guttene enn jentene. I år går denne andelen litt ned igjen for guttene, mens den fortsetter å øke for jentene. Sammenlignet med 2022 har andelen elever på de to laveste mestringsnivåene økt fra 32 til 38 prosent for guttene, og fra 27 til 30 prosent for jentene.

I regning presterer flere jenter enn gutter på de to laveste mestringsnivåene. Økningen i andelen elever på laveste mestringsnivå de siste to årene er større for jentene enn guttene. Sammenlignet med 2022 har andelen elever på de to laveste mestringsnivåene i regning økt fra 25 til 32 prosent for guttene, og fra 33 til 41 prosent for jentene.

I engelsk har utviklingen de siste to årene har vært litt mer positiv for guttene enn for jentene. Andelen elever på de to laveste mestringsnivåene har gått ned fra 29 til 26 prosent for guttene, og fra 29 til 28 prosent for jentene.

Dobbelt så mange på høyeste mestringsnivå på 9. trinn som på 8. trinn

Elever på 9. trinn gjennomfører de samme nasjonale prøvene i lesing og regning som elever på 8. trinn. Det betyr at vi kan sammenligne ferdigheten for disse to kullene, og få en indikasjon på ferdighetsutviklingen mellom 8. og 9. trinn. Det er likevel viktig å huske at prøvene er laget etter kompetansemålene for 7. trinn, og dermed ikke måler hele bredden av elevenes ferdigheter på 9. trinn.

Elevene på 9. trinn får i snitt 53 skalapoeng i lesing og 52 skalapoeng i regning. Det er 4 skalapoeng mer enn elevene på 8. trinn.

Andelen elever som presterer på de to laveste mestringsnivå (nivå 1 og 2) er betydelig lavere på 9. trinn enn på 8. trinn, men det er fortsatt henholdsvis 21 prosent og 24 prosent som presterer på de to laveste mestringsnivåene i lesing og regning. Det er særlig i andelen elever på høyeste mestringsnivå (nivå 5) at forskjellen mellom trinnene er størst. På 9. trinn er det mer enn dobbelt så mange som presterer på høyeste mestringsnivå i lesing og regning, som på 8. trinn.

94 prosent av elevene på 8. trinn deltok på prøvene

Høsten 2024 gjennomførte 60 000 elever på 8. trinn nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk. I tillegg gjennomførte 61 000 elever på 9. trinn de samme prøvene i lesing og regning.

Andelen som deltar på prøvene tilsvarende som i 2023, 94 prosent. Høsten 2022 deltok betydelig færre elever enn normalt på de nasjonale prøvene på 8. trinn på grunn av lærerstreiken.

Omtrent 4 prosent av elevene ble fritatt fra å gjennomføre prøven i regning og engelsk, og litt flere, 4,6 prosent, ble fritatt fra leseprøven. Andelen som ble fritatt fra å gjennomføre er litt høyere i år enn i fjor. Økningen er størst i lesing og regning, med 0,3 prosentpoeng.

I tillegg til de som blir fritatt er det også noen få elever som ikke deltar, for eksempel på grunn av sykdom. Det er rundt 2 prosent av elevene som er registrert som «Ikke deltatt», slik som i fjor.

**Deltakelsen på de nasjonale prøvene var noe lavere enn normalt i 2022 grunnet lærerstreik.*

Flest elever presterer på høyeste mestringsnivå i Oslo

Fordelingen av elever på de ulike mestringsnivåene viser tydelig at andelen elever på høyeste mestringsnivå varierer mest mellom fylkene. Det er særlig Oslo som skiller seg ut ved å ha en betydelig høyere andel elever på høyeste mestringsnivå. For eksempel presterer 15 prosent av elevene i Oslo på høyeste mestringsnivå i lesing, mens andelen elever på høyeste mestringsnivå i de andre fylkene ligger mellom 5 og 8 prosent.

Når det gjelder andelen elever på laveste mestringsnivå, er forskjellen mellom Oslo og de andre fylkene ikke like stor.

Om statistikken

Resultatene fra nasjonale prøver blir publisert på en skala der det nasjonale gjennomsnittet er 50 skalapoeng. Elevene blir ut fra antall skalapoeng fordelt på ulike mestringsnivåer. Det er fem mestringsnivåer på 8. og 9. trinn.

Fra 2022 startet måling av utvikling over tid på nytt for alle prøvene. Det nasjonale gjennomsnittet er satt til 50, og det er satt nye grenser for de fem mestringsnivåene.

For å kunne måle utvikling over tid, trenger vi en felles skala. For å få til dette, lenker vi prøvene fra ulike år sammen ved hjelp av såkalte ankeroppgaver. Disse ankeroppgavene blir gjentatt hvert år ved at alle elever får noen få ankeroppgaver som en del av prøven. Denne ankermetoden, der resultatene hvert år blir satt på samme skala, gjør det mulig for skoler og skoleeiere å vurdere utvikling i fordeling på mestringsnivåer og endring i gjennomsnittlig skalapoeng over tid.